

ἀρκουδοκουραδόβλαχος ὁ, ἄγν. τόπ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα, κουράδι καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *βλάχος*.

Ἄρκουδοκουραδόβλαχος ὁ, ἄγν. τόπ.
Ἄνθρωπος παχύσαρκος. Συνών. ἀρκουδαῖος. 2)
Ἄνθρωπος ἀγροῖκος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδόβλαχος.

ἀρκουδόμαλλι τό, Θράκ. (Βιζ.) ἀρκ'δόμαλλον
Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ μαλλί.
Τρίχα τῆς ἀρκούδας ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. φρ. Τ' ἀρκου-
δόμαλλι μετάξι δὲ γίνεται (ἐπὶ ἀνθρώπου κακοῦ μὴ μεταβαλ-
λομένου). Συνών. ἀρκουδότριχα.

ἀρκουδομανόλης ὁ, Θήρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ κυρίου ὄν. *Μανόλης*.
Ἄνθρωπος κακός. Πβ. ἀρκοβασίλεις, ἀρκου-
δογιάννης.

ἀρκουδόμηλο τό, Ἡπ. — Λεξ. Δημητρ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ μῆλο.
Εἶδος μήλων ἀγρίων καὶ μικρῶν.

* **ἀρκουδόμματος** ἐπίθ. ἀρκουδόματος Κύπρ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ μάτι.
Ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς ἀγρίους ὡς τῆς ἄρκτου.

ἀρκουδόμουτρο τό, Λεξ. Δημητρ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ μοῦτρο.
1) Μορφή ἄρκτου. 2) Μετων. ἄνθρωπος δύσμορφος.

ἀρκουδοπάπουτσο τό, Ἀθῆν.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ παπούτσι.
Υπόδημα μεγάλο καὶ ἀκαλαίσθητον.

ἀρκουδόπετρα ἡ, Θράκ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ πέτρα.
Ὁ ἀπολιθωμένος εἰς μορφήν ἀρκούδας: Τ'νὲ καταρίσκε
νὰ γέν' ἀρκούδα καὶ γέν' κε ἀρκουδόπετρα (ἐκ παραμυθ.).

ἀρκουδόπικο τό, ἀμάρτ. ἀρκουδόπικον Μακεδ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -όπικο,
περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) 215.
Ἀρκουδάκι 1, ὁ ἰδ.

ἀρκουδοπόδαρο τό, ΣΜυριβήλ. Ζωὴ ἐν τάφ. 242.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ ποδάρι.
Ποὺς ἄρκτου: Χέρι χοντρὸ καὶ μαλλιαρὸ σὰν ἀρκουδοπόδαρο.

ἀρκουδόπουλλο τό, ἐνιαχ. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ.
ἀρκουδόπον Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)
Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρκούδι διὰ τῆς καταλ. -πουλλο.
Ἀρκουδάκι 1, ὁ ἰδ.

ἀρκουδοπούρναρο τό, πολλαχ. ἀρκουδοπρούναρο
Ἀθ. ἀρκουδοπέρναρο Ἀθ. ἀρκ'δουπούρναρο Στερελλ.
(Αἰτωλ.) ἀρκ'δουπίρναρον Μακεδ. (Πάγγ.) ἀρκ'δουπρό-
ναρον Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ πουργάρι.
Τὸ φυτὸν πρίνος ὁ ὀξύφυλλος (ilex aquifolium) τοῦ
γένους τοῦ ἐλαιοπρίνου (ilex) τῆς τάξεως τῶν ἐλαιοπρινω-
δῶν (aquifoliaceae). Συνών. ἀρκουδοπούρνη. [**]

ἀρκουδοπούρνη τό, ἐνιαχ. ἀρκ'δουπούρνη Στερελλ.
(Αἰτωλ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ *πουργή < ἀρχ. πρίνος.
Ἀρκουδοπούρναρο, ὁ ἰδ.

ἀρκουδόροφος ἐπίθ. Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ ὄροφος. Διὰ τὸ ἀμάρτ.
β' συνθετικὸν ἐπὶ τῆς σημ. τοῦ στεγασματος τῆς ἀμάξης

ἰδ. Πανσαν. 1, 19, 1 «τῆς ἀμάξης, ἣ σφισι παρήν, τὸν
ὄροφον ἀνέρεριψεν ἐς ὑψηλότερον ἢ τῷ ναῷ τὴν στέγην
ἐποιούντο».

Ὁ ἔχων ὄροφὴν, στέγασμα ὀγκῶδες: Αἰνιγμ.
Ἀμάξι σιδεράμαξο καὶ σιδεροτροχᾶτο,
ἀμάξι ἀρκουδόροφο καὶ φιδοκεφαλᾶτο
(ἡ χελώνη).

ἄρκουδος ὁ, Προπ. (Πάνορμ.)
Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἀρκούδα ἢ ἀρκούδι διὰ τῆς κα-
ταλ. -ος.

Μεγάλη ἄρκτος. Συνών. ἀρκούδαρος.

ἀρκουδοσκισμένος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ σκισμένος μετοχ.
τοῦ ρ. σκίζω.

Ἐκεῖνος ὃν εἶθε νὰ σπαράξῃ ἄρκτος, ἐπὶ ζῴου: Μωρ'
τ' ἀρκουδοσκισμένο, μοῦ φ'γαγε ὅλα τὰ βλαστάρια! Πβ. λυ-
κοφάγωμενος.

ἀρκουδοσπηλαιά ἡ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ σπηλαιά.
Σπήλαιον, κοίτη ἄρκτου. Συνών. ἀρκουδιά 2, ἀρ-
κουδότρυνπα.

ἀρκουδοτόμαρο τό, σύνθηθ. ἀρκ'δουτόμαρου πολ-
λαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ τομάρι.
Τὸ δέρμα τῆς ἄρκτου: Παροιμ. Ἀκυνήγητες οἱ ἀρκου-
δες καὶ πουλάει ἀρκουδοτόμαρα (ἐπὶ παραλόγου αἰσιοδοξίας)
Λεξ. Δημητρ.

ἀρκουδότριχα ἡ, σύνθηθ. ἀρκ'δότριχα πολλαχ. βορ.
ἰδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ τρίχα.
Τὸ τρίχωμα τῆς ἄρκτου ἐνθ' ἄν.: Ἐχ' κατ' μαλλιά σὰν
ἀρκ'δότριχας (ἐπὶ τῆς σκληρᾶς κόμης) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

ἀρκουδότρυνπα ἡ, Βιθυν. Θράκ. (Γέν.) κ.ά. ἀρκ'-
δότρυνπα Σάμ. Στερελλ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ τρύπα.
Ἡ κοίτη τῆς ἄρκτου ἐνθ' ἄν.: Φρ. Ἐχει κι αὐτὸς μὴδ'
ἀρκουδότρυνπα (ἐπὶ μικρᾶς καὶ εὐτελοῦς οἰκίας) Βιθυν.
Συνών. ἀρκουδιά 2, ἀρκουδοσπηλαιά. Ἡ λ. καὶ ὡς
τοπων. Θράκ. (Γέν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Παρνασσ.)

ἀρκουδούδι τό, ἀμάρτ. ἀρκ'δούδ' Θράκ. (Αἰν.) κ.ά.
Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρκούδα διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ούδι.

Μικρὰ ἄρκτος: Νὰ πάρ'ς τ' ἀρκ'δούδ' νὰ τοῦ βάψ'ς 'ς τ'
μάννα τ' ν-ν ἀρκούδα, νὰ πάρ'ς κι τὸν λ'κούδ' νὰ τοῦ βάψ'ς
'ς τ' λύκινα (ἐκ παραμυθ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκου-
δάκι 1.

ἀρκουδούλλα ἡ, ἐνιαχ.
Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρκούδα διὰ τῆς καταλ. -ούλλα.
Μικρὰ θηλυκὴ ἄρκτος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκου-
δάκι 1.

ἀρκουδούλλι τό, ἀμάρτ. ἀρκουδούλλ' Θεσσ. Μα-
κεδ. ἀρκ'δούλλ' Σάμ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρκούδα διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ούλλι.

Μικρὰ ἄρκτος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδάκι 1.

Ἀρκούδω ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα. Ὁ μεταπλασμός ὡς καὶ εἰς
ἄλλα θηλ. κύρια καὶ ἐθνικά εἰς -ω, οἷον Ἀράπω παρὰ

τὸ Ἀράπης, ἀλλὰ καὶ Παρδάλω, Περιστερώ παρὰ τὸ παρδαλή, περιστέρι.

Εὐχρηστος ἢ λέξις μόνον ὡς σκωπτικὸν ὄνομα γυναικός.

άρκουδωτά ἐπίρρ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄρκουδωτός.

Κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἄρκτου: Ἀρκουδωτὰ λαγγεύ'. Συνών. ἄρκωτά.

άρκουδωτός ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄρκουδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωτός.

Ἀδέξιος, χονδροειδής: Ἀτὸς ἔναν' ξαί ἄρκουδωτός ἐν' (αὐτὸς ὀλίγον τι εἶναι κτλ.) Συνών. ἄρκωτός.

ἄρκουλα ἢ, Λευκ. Χίος (Καταρρ.) κ.ά. ἄρκλα Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Μακεδ. (Ἄρν. Βέρ. Κοζ.) Ρόδ. κ.ά. — Λεξ. Πόππλετ. Βλαστ. ἄρεκλα Κάλυμν. Κάμπ. Νίσυρ. Ρόδ. Σύμ. ἄρικλα Ρόδ. Χίος (Βολισσ.) ῥάκλα Μακεδ. (Νάουσ.) ἄρκλας ὁ, Χίος (Συκ.) ἄρκλος Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ Λατίν. οὐσ. *arsula*. Ὁ τύπ. ἄρκλα καὶ μεσν. Πβ. Πρόδρομ. g 4,31 (ἐκδ. Hesselting - Pernot) «ἀνοίγω καὶ τὴν ἄρκλαν μου νά βρω ψωμὶν κομμάτιν».

1) Μέγα κιβώτιον χρησιμεῖον συνθήκῃς πρὸς ἀποθήκευσιν δημητριακῶν ἢ τροφίμων Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. Κάλυμν. Κάμπ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Βέρ. Νάουσι.) Νίσυρ. Ρόδ. Σύμ. Χίος (Βολισσ. Καταρρ.) κ.ά. — Λεξ. Βλαστ.: Σῦρε μέσα ἔς τὴν ἄρκλα καὶ βρῖσκεῖς ψωμί Ἡπ. Βάλ' τὰ ψουμὰ ἔς τ'ν ἄρκλα Ζαγόρ. Μ-μάτιν τῆς ἄρικλας (διαμέρισμα κτλ.) Ρόδ. || Φρ. Ἡ ἄρκλα τοῦ Νῶε (ἐπὶ οἰκίας μεγάλης μετὰ ὀλίγων καὶ εὐρέων διαμερισμάτων) Κεφαλλ. || Ἄσμ.

Νά τονε ὅπου προβάλλει | μὲ τὰ μερτζανιά του χεῖλη,
ὅπου ἔχει καὶ ζευγάρι, | ἔχει κι ἄρεκλες σιτάρι

Ρόδ. β) Κιβώτιον πρὸς φύλαξιν ἐνδυμάτων Μακεδ. (Ἄρν. Κοζ.) γ) Ἐρμάριον πρὸς φύλαξιν σκευῶν, τροφίμων κτλ. Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Μακεδ. δ) Συρτάριον Λεξ. Πόππλετ. ε) Πινάκιον τροφῶν κλειόμενον διὰ καλύμματος Ἡπ. ς) Ξύλινον δοχεῖον τοῦ μύλου ἐξηρημένον ἀπὸ τὴν κοφινίδα, ὅθεν κατέρχεται ὁ πρὸς ἄλεσιν σίτος εἰς αὐτὸ καὶ ἐντεῦθεν χύνεται εἰς τὸ στόμιον τῆς μυλόπετρας Λευκ. 2) Νεκροφόρος λάρναξ, μνήμα, τάφος Ζάκ. Κρήτ. Κύθηρ.: Ἄσμ.

...Τὸ νεκρὸ θὰ φέρουνε ἔς ἓνα ἐκκλησιδάκι,
σὲ ἄρκλα νὰ τὸν βάλουνε, νά ῥθουν οἱ συγενεῖς του
κατόπι νὰ σηκώσουνε χλομὰ τὰ κόκκαλά του

Κρήτ.

Καὶ τότες τὸν ἐβάλανε ἔς τῆς ἐκκλησιᾶς τὴν ἄρκλα
μαζὶ τοῦ βάλαν δὲ σπαθὶ τὸ λόγο νὰ φυλάξουν

αὐτόθ. 3) Ἡ πλάξ τοῦ μνήματος Κύθηρ.

Πβ. ἀμπάρι.

***ἄρκουλλι** τό, ἄρκλι Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀκλι Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄρκουλα.

Κιβώτιον.

***ἄρκουλώματα** τά, ἄρκλώματα Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἄρκουλώνω.

Αἱ περὶ τοὺς τάφους τιθέμεναι πέτραι.

ἄρκουμάνης ὁ, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ὄνομα ποιμενικοῦ κυνός.

ἀρκοφάσουλο τό, Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρκος καὶ φασούλι, δι' ὃ ἰδ. φασόλι. Εἶδος φασολίου μεγάλου καὶ πλακοειδοῦς.

ἀρκῶ λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἀρκῶ.

1) Εἶμαι ἀρκετός, ἱκανός, ἐπαρκῶ: Ἀρκῶ μόνος μου γιὰ τὴ δουλειά, δὲ χρειάζομαι ἄλλον. Ἀρκῶ μόνος μου νὰ τὰ καταφέρω. Ἀρκοῦν δυὸ ἀργάτες γιὰ τὴ δουλειά. Ἀρκεῖ τὸ φαεῖ νὰ χορτάσουμε καλά. Μοῦ ἀρκοῦν τὰ χρήματα ποῦ ἔχω. || Καὶ ἀπροσ. Ἀρκεῖ νὰ τὸ πῆς καὶ θὰ γίνῃ γλήγορα. Ἀρκεῖ νὰ πᾶς καὶ θὰ τὸ βρῇς. Ἀρκεῖ νὰ τὸν βρῶ καὶ θὰ τὸν φέρω μαζί μου. Ἀρκεῖ νὰ βρέξῃ λίγο καὶ θὰ δροσίῃ ὁ καιρός. Ἀρκεῖ νὰ δουλῆγῃς καλά καὶ θὰ σὲ πλερώσω μὲ τὸ παραπάνω. Δὲν ἀρκεῖ ποῦ δὲν ἔρχεσαι, μὰ ἔχεις καὶ παράπονο. Ἀρκεῖ πῆξ, τὸ παράκανες! || Φρ. Ἀρκεῖ καὶ περισσεύει (ἐπὶ πλησμονῆς πράγματος). 2) Μέσ. μένω εὐχαριστημένος, ἱκανοποιοῦμαι: Ἀρκοῦμαι σ' ὅ,τι μοῦ δίνεις - κάνεις - λές - φέρνεις κτλ. Ἀρκοῦμαι καὶ ἔς τὸ λίγο, ἀρκεῖ νὰ ναι καλό. Ἀρκεῖται μονάχα ποῦ τὸ λέγει καὶ δὲ σκοτίζεται γιὰ τὰ κατόπι. Δὲν ἀρκεῖται σ' αὐτὰ ποῦ τοῦ δίνω παρὰ ζητάει κι ἄλλα.

ἀρκωτά ἐπίρρ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄρκωτός.

Κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἄρκτου: Ἀρκωτὰ λαγγεύ' - τρώει. Συνών. ἄρκουδωτά.

ἀρκωτός ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄρκος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωτός.

Ὁμοιος πρὸς ἄρκτον, χονδροειδής ὡς πρὸς τὴν σωματικὴν παράστασιν ἢ τοὺς τρόπους, ἀδέξιος. Συνών. ἄρκουδωτός.

ἀρλαῇ ἢ, Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἡ ἐν τῇ παιδιᾷ τῆς γουρούνας εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τῶν παικτῶν σκαπτομένη κοιλότης τῆς γῆς εἰς τὴν ὁποίαν οὗτοι προσπαθοῦν νὰ ἐμβάλουν αὐτήν.

ἀρλάνεμαν τό, Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρλανεύκουμαι.

Τὸ νὰ αἰσθανθῇ τις προσβεβλημένην τὴν φιλοτιμίαν του.

ἀρλανεύκουμαι Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *arlanmak*.

Θεωρῶ προσβεβλημένην τὴν φιλοτιμίαν μου, ἐντρέπομαι ἐκ γενομένης μοι προσβολῆς: Εἶπαμ' αἶον κλέφτεν κ' ἐρλανεῦτεν αἶτο (τὸν εἶπαμε κλέπτην καὶ τὸ ἐνόμισε προσβολήν).

ἀρλάνευτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀρλάνευτός < ἀρλανεύκουμαι.

Περὶ τῆς στερητικῆς σημ. τοῦ ἀρκτικοῦ α διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου ἰδ. ἀ- στερητ. 2α.

Ὁ μὴ αἰσθανόμενος προσβαλλομένην τὴν φιλοτιμίαν του ἐκ γενομένης προσβολῆς, ἀδιάντροπος.

ἀρλούμπα ἢ, σύνηθ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Λόγος ἀνόητος, φλυαρία, κουταμάρα: Γράφει - λέγει ἀρλούμπες. Συνών. ἀρλουμπαρία, σαχλαμάρα.

ἀρλουμπαρία ἢ, Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρλούμπα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -αρία.

Ἀρλούμπα, ὁ ἰδ.

